

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

magyarországi németek ügyéhez

Írta: JAKABFFY ELEMÉR DR.

A legutóbb lezajlott magyarországi választások alkalmával a német kisebbség vezérigényeinek közül azok is, akik a magyarországi német kultuszervezet élén állottak, választási küzdelmekben élénken részt vettek, még pedig egy ellenzéki párt oldalán. Ez a körülmény kellemetlen hatásokat eredményezett a magyarországi németek kultuszervezetére, aminek sajnálatos következményei lehettek volna. Gratz Gusztáv volt éntúgyminiszter, belső titkos tanácsos a maga részéről mindent megtett ezek elhárítására és fáradozásait tényleg siker koronázta. Néhány hét előtt a németek kultuszervezete jelenlegi vezetőinek felfogását gy Gratz Gusztáv, a szervezet elnöke, mint magyarországi német mozgalom egyik legemelkedőbb vezérégyénisége, dr. Kussbach erenc a magyarországi németek hivatalos lapjában, a Budapesten megjelenő „Sonntagsblatt”-ban kifejezésre juttatták. Mindent nyomatékosan hangsúlyozták, hogy magyarországi német kisebbségnek tulajdonképpen csak teljesítetlen kulturális igényei vannak, de mindenképpen a magyarokkal együtt, vele teljes harmóniában széklik céljait elérni, vagyis ideális kisebbségi politikát folytató.

Ezekből a megnyilatkozásokból mi, az utóállamokba jutott magyar kisebbségek politikai vezetői örömmel látjuk, hogy a magyarországi német kisebbség szervezete és az államkormányzat között melyrehatóbb viszonyok léteznek és ennek a kisebbségnek panaszra főleg csak egyes magyarországi sajtóorgánumok és a vidéki magyar újságok vezetői egyrészt adnak okot. Egyes magyarországi sajtóorgánumok, — alán éppen ugyanazok, — melyek a teljes magyar-német megértés lehetőségeit akadályozzák, nekünk is már sok kellemetlenséget okoztak. Ezek valahogy úgy gondolják: mi, az utóállamokba került magyarok, a lövészárokban küzdő katonák sorsára jutottunk, akiknek szép és dicső dolog mielőbb lefűket is áldozni azért, hogy ők, mint az apjuk szolgái, annál hatásosabban vágassák magukat hősi pózba a nemzeti ügy érdekében. Rendesen ugyanezek az „étap-ézők” azok, akik minden német megmozdításban árulást látnak, akik a kisebbségek kulturális tiszteletben tartani fölőselegnek tartják, akik még ma is úgy látják a nemzetiségi kérdést, mint ahogy néhány évvel ezelőtt, a nagyevű közi, vagy Erdélyi Sándor volt igazságügyminiszter előtt egy emberöltővel látták. Azonban azt hisszük, azt, hogy a magyarországi német kisebbség teljes megelégedettséghez még nem jutott, nem annyira ezek az újságok, sem is azok a vidéki kiskirályok okozzák, akik ezeknek a sajtóorgánumoknak hatására cselekszenek, hanem saját fajtestvéreik, különösen itt az utóállamokban, azzal a magatartásukkal, amelyet szintén már többször panasz tárgyává tettünk.

Lélektanilag nagyon is érthető, hogy amikor a magyarországi intellektuelek a dr. Gratz és dr. Kussbach-féle megnyilatkozásokban azt olvassák, hogy ezek az urak igazi ideális nemzetkisebbségi politikát hirdetnek, amely csak polgári egyenjóság és a saját nemzeti kultúra szabad fejleszthetőségét igényli; akkor ezek az intellektuelek először is a határokon túlra néznek, hogy lássák, vajjon az ott élő német kisebbségeket

Békebeszédet mondott az angol külügyminiszter tegnap Genfben

Genf szenzációja az a beszéd, amelyet a Népszövetségben tegnap Hoare angol külügyminiszter mondott. Az izgalom, amely ezt az ülést megelőzte, példátlan volt.

A Népszövetség palotája előtt már a kora reggeli órákban óriási néptömeg gyülekezett, amely éppen olyan ideges volt, akár a delegátusok.

Hoare angol külügyminiszter Laval kíséretében érkezett a Népszövetség palotája elé, ahol a várakozó tömeg mindkettőjüket viharosan megéljenzte.

Az ülés megnyitása után felállott Hoare és többek között a következőket mondotta:

— A Népszövetség történetében még nem fordult elő, hogy olyan nehézségei lettek volna, mint ma. Az általános izgalom légkörében könnyen lehetséges, hogy valaki olyan kijelentést használ, amely által a krízis még jobban kiéleződik és a Népszövetség tanácsa számára feladatának teljesítése még nehezebbé válik.

Sok üres szék van a Népszövetség asztalánál

Hoare beszédének további folyamán hangsúlyozta, hogy ki kell tartani a népszövetségi szellem mellett. Sok európai államban felütötte fejét a nemzeti politika túltengő szelleme, ami a népszövetségi szellemnek kétségtelenül kárára van. A Népszövetség tanácsának asztala mellett sok üres szék van.

Nem szabad olyan magatartást tanúsítani, hogy még több szék is megüresedjék. A népszövetségi alapokmány jogai és terhei ma is fennállanak és azokat tiszteletben kell tartani.

A kis nemzeteknek feltétlenül joga van a kollektív védelemre. Bármilyen terjesztései vágyak nem valósíthatók meg a népszövetségi szellem rovására. Meg kell tartani az elvek vezetékét?

Azt hiszem, dr. Kussbach ur sem merné állítani, hogy amit ez a magyar intellektuel a határokon túl az ott élő német kisebbségek részéről lát, reá nézve túlságosan megnyugtató lehet. Ne is beszéljünk arról a bevonulásról, amelyet Henlein rendezett csapata élén a prágai parlamentbe, nézzük csak, hogy mi történik itt Erdélyben.

Mivel igazolhatja dr. Kussbach a magyarországi közvélemény előtt, hogy az erdélyi százasok vagy a bánvári svábok tényleg ideális kisebbségi politikát folytatnak? Mert hiszen ennek az ideális kisebbségi politikának

Szükséges azonban, hogy a Népszövetség tagjai nyíltan és bátran juttassák véleményüket kifejezésre. Kormányomnak álláspontja mindenkor a Népszövetség iránti hűségem alapult és az angol kormány mindenkor kész az együttműködésre minden formában, amelynek célja, hogy a konfliktust igazságos és eredményes módon megoldja.

— A vizsgálatnak — mondotta — nyugodtan és szenvedélytől mentesen kell lefolynia. Mindent pártatlanul kell mérlegelés tárgyává tenni. Teljesen lehetetlen háború fenyegetések között tárgyalni. Éppen most értesültem arról — folytatta szavait Hoare —, hogy Aloisi báró, az ötös bizottság javaslatát elvetette.

Kijelentem, hogy Laval francia miniszterelnökhöz csatlakozom, aki a konfliktus elintézésére vonatkozólag közvetítő indítványt akar tenni.

kell jegyeznünk azt is, hogy a világ nem megváltoztathatatlan. Idővel bizonyos változásokra van szükség. Ezeket a változásokat a népszövetségi alapokmány 19. szakasza is megengedi. De ezek a változások, ha rájuk szükség van, csakis a béke eszközeivel és erőszakkal állhatnak elő. Anglia kormánya ezt az álláspontot vallja és ebben mögötte van az egész angol közvélemény.

Anglia kormánya a Népszövetség szellemében jár el. Ezt az álláspontot vallotta eddig és ez az álláspontja nem változik mindaddig, amíg a Népszövetség valódi összekötő kapcsolatot nem alakít ki az egyes nemzetek között.

Hoare angol külügyminiszter után va-

egyik alkateleme mégis csak az kell, hogy legyen, hogy a kisebbségi sorstestvérek megegyezésre jussanak. Mivel igazolhatja dr. Kussbach a magyarországi közvélemény előtt, hogy ilyenre törekvés a százasok vagy svábok részéről csak egyetlen egyszer is megnyilatkozott? Vajjon lélektanilag nem érthető-e, hogy a magyarországi közvélemény bizalmatlan azokkal szemben, akikről tudja, hogy szoros összeköttetésben állnak az utóállamok német kisebbségi vezetőivel és ezek igen gyakran elírják a magyarországi németek sérelmeit a rendelkezésükre álló sajtóban, de sohasem gondolnak arra,

ratlanul Havarite, Abesszini párisi követe és népszövetségi fődélegátusa szólalt fel. Azt kérte, hogy a Népszövetség küldjön ki bizottságot Abessziniába, hogy az ott a helyszínen vizsgálja meg az állapotokat.

Genfi jelentés szerint a Népszövetség mostani tanácsülésének napirendjéről levették azt a pontot, amely a hadviselő államok részére történő fegyverszállításokra vonatkozik.

Ezzel az ügygel erre a célra küldött bizottság foglalkozik, amely később jelentést fog tenni.

Levették továbbá a napirendről a népszövetségi alapokmányának a Kelloggszerződéssel való összhangba hozatalát is. Ezzel a kérdéssel csak egy esztendő múlva foglalkoznak.

Római jelentés szerint a próbamozgás során, amely tíz millió fascistára vonatkozik, négyszázezer nőt is mozgósítanak. Ezek a nők a különböző fascista alakulatoknak tagjai.

Párisban tegnap este nagy tüntetés volt a francia-olasz barátság érdekében.

Henriot képviselő nagy beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy Franciaország és Olaszország egymásra van utalva és Franciaországnak támogatnia kell Olaszország érdekeit, kívánatos azonban, hogy a háború veszélye elmúljon.

Laval francia miniszterelnök tegnap Genfből több ízben telefonon tárgyalt Mussolinivel. A duce azonban válaszában nem sok jóval biztatta a francia miniszterelnököt. Laval ma fog felszólalni a Népszövetségben és addig felhasználja az időt, hogy újból tárgyalásokat kezdjen Aloisi báró olasz fődélegátussal.

A római Stefani ügynökség cáfolja egyes külföldi lapoknak azt a hírt, mintha Olaszország

hogy a magyarországi magyar közvélemény elé bizonyítékokat állítsanak ahhoz, hogy politikájuk tényleg ideális kisebbségi politika.

Valahányszor nekünk, a magyar kisebbségek vezetőinek alkalmunk nyílik, hogy a magyarországi társadalom hivatott tényezőivel érintkezzünk, ezek mindig megkérdezik: milyen viszonyban élünk a német kisebbségekkel? Es a mi feleletünk mindig ugyanaz: sehol egymást támogatás, sehol egységes front, még a legnagyobb veszély idején is: szétűzés és gyűlölködés.

(Magyar Kisebbség szeptemberi száma)

Németországnak megneemtámadási szerződést ajánlott volna fel.

Angol politikai körökben úgy látják, hogy Franciaország és Anglia között az elmúlt napokban közeledés állott be. Franciaország hajlandónak mutatkozik arra, hogy elfogadja az angol álláspontot, amely a népszövetségi alapokmány rendelkezéseinek alkalmazására vonatkozik. Ezzel szemben

Anglia állítólag arra kötelezte magát, hogy különböző európai problémák megoldásán közreműködik és hogy Ausztria füg-

getlensége érdekében éppen úgy hajlandó magát exponálni, mint most Abesszínia érdekében.

Az angol sajtó arra készíti elő a közvéleményt, hogy az ötös bizottság nem lesz képes feladatát megoldani. Valószínű, hogy az ötös bizottság hamarosan jelentést terjeszt a Népszövetség elé és ki fogja jelenteni, hogy tárgyalásai holtpontra jutottak.

Hasonlóan irnak egyes francia lapok is.

A Malta-sziget körüli angol flottabázisok komoly méreteket ölt. Tegnap befutott a máltai kikötőbe a Barhan nagy hadihajó, továbbá négy

aknahajó, két cirkáló és egy torpedóromboló, mára pedig további hajók érkezését várják. Az angol kormány elhatározta, hogy az exponált hadikikötőkben földalatti raktárokat létesít a hajózási üzemanyagok számára.

A római Popolo d'Italia írja, hogy a Népszövetség minden fáradozása hiábavaló, mert Olaszország részére nincs más választás, mint az, hogy Abessziniát katonailag megszállja és azt állandó katonai felügyelet alatt tartsa.

Olaszország ezt a szándékát feltétlenül meg is valósítja.

Megérkezett Budapestre a walesi herceg és a Dunapalota szállodából első útja a Margitszigetre vezetett

A walesi herceg tegnap délután három nőgy és három férfi kíséretében megérkezett Budapestre. A pályaudvar előtt már előzetesen nagy tömeg állott fel, hogy lássa az angol trónörökösét. A menetrend szerint a bécsi gyorsvonathoz kapcsolták a herceg szalonkocsiját, amelyben kíséretével az utat megtette.

Mint hogy a herceg rangjelvére érkezett, a pályaudvaron fogadtatására csak Ferenczy főkapitány és Homonnay állomásfőnök jelent meg.

A walesi herceg mosolyogva szállott ki a walesi kocsiból és kezé fogott mindketőt jűkkel, majd annak a kívánságának adott kifejezést, hogy az angol követség sajtóattaséjával szeretne beszélni. A sajtóattasé előlépett és a hercegtől több szóbeli utasítást vett át. A herceg azután a közönség számára szolgáló nagy kijárat kapun át távozott, a pályaudvar előtt álló közönség lelkes éljenzése között autóból szállott és a Dunapalota szállóba hajtattott. A szálló kapujában a Dunapalota vezérigazgatója fogadta az előkelő vendéget, aki kezét nyújtott és ezeket mondotta:

— Ugye nem számított arra, hogy ilyen hamar viszontlát?

A szálló vezérigazgatója kijelentette, hogy a látogatásnak nemcsak Budapest, hanem egész Magyarország örül. A herceg egészen otthonosan érezte magát a szállodában, kíséretének ő mutatta meg, hogy merre van a lift, azután pedig felment a számára fentartott fejedelmi lakosztályba. Nemsokára megérkezése után fogadta az angol sajtó budapesti képviselőit, akikkel fesztellenül elbeszélgetett. A lakosztályában ugyanazok a butorok vannak mint első látogatásakor, csupán az egyik szobában helyeztek el egy nagy rádiót. A kiszolgáló személyzet is ugyanaz, mint első alkalommal.

Az egyik szobában magyar gyümölcs és egy üveg barackpálinka várta a herceget. Egy gyümölcstartóban gyönyörű őszi barack volt, amelyet Rajna Gábor ismert színész budai gyümölcsöskertjéből vásároltak.

Egy-egy barack sulya majdnem félkiló. Már tegnap délelőtt számos ajándékot hoztak a herceg részére. A szálló igazgatósága azonban ezeket mind visszadta azzal, hogy a herceg semmiféle ajándékot nem fogad el és a szállóában csak azokat az árakat veszik át, amelyeket a herceg megrendelt.

A délután folyamán a walesi

herceg lady Simpson kíséretében megjelent a hallban, majd autóra szállottak és a Margitszigetre mentek.

Ott félórás sétát tettek, azután visszatértek a szállodába, ahol a herceg elbucszott lady Simpsontól, majd egyedül hajtattott a Gellért fürdőbe. Megtekintette a hullámfürdőt, utána átmeg a pezsgőfürdőbe és ott megfürdött.

Hegyeshalom állomáson jelentkezett a walesi hercegnél Heine Pál magyar de-

tektívfelügyelő, aki négy detektívvel együtt állandó szolgálatára lesz a hercegnek. Amikor a walesi herceg meglátta Heine Pált, aki első budapesti látogatásakor is szolgálatára volt rendelve, magyarul így köszönt:

— Jó napot!

A walesi herceg budapesti programját nem állapították meg előre. Ezt teljesen a hercegre bízták, aki sokszor pillanatok alatt határoz, hogy hová menjen, vagy mit nézzen meg.

Az újjáfégyverkezés kérdésében Magyarország és Ausztria azonos álláspontot helyezkednek

Bécsi lapok jelentése szerint Berger-Waldenegg osztrák külügyminiszter Kálnya Kálmán magyar külügyminiszterrel Genfben nemcsak gazdasági ügyeket tárgyalt meg, hanem a dunai paktum tervéről is mebeszéléseket folytatnak. Ezzel kapcsolatban angol lapok szerint Magyarország és Ausztria kormányai elhatározták, hogy az újjá-

fégyverkezés ügyében azonos álláspontot helyezkednek. Magyarország hajlandó a dunai paktumot elfogadni, azonban a kölcsönös segélynyújtási záradék nélkül. Állítólag Németország szintén hajlandó a tervezetet elfogadni, követeli azonban, hogy az osztrák belügyekbe való beavatkozási tilalmat valamennyi állammal szemben mondják ki.

Hegyelmet haptak a Kunz-telep új gyarmatosai és száztizennyolc nyomorgó család kunyhóit nem bontják le

A Kunz-telep a város szegény Lázárjainak gyarmata. Mielőtt azonban a Kunz-telep lett volna, volt az Epreskert. Ott rótták össze kalyibájukat azok a hajléktalanok, akiknek az a kicsiny nyomoruságos pénzüik sem volt, hogy a legolcsóbb lakást is kibéreljék maguknak. Amikor az Epreskertben már nagyon felszaporodott az össze-visszatákolts kis kunyhók száma, egyszerre el kellett onnan takarodniuk. Egy szép napon ugyanis jött a város, a nyomortanyákat erőszakkal lebontotta és szakereken azok alkatrészeit a tulajdonosokkal és azok motyójával együtt kihordta a második kerület végére, a Kuntéglagyár által kihasznált földterület gidregödrös vidékére. Így keletkezett a Kunz-telep, amely néhány száz lakosból áll.

Azonban hajléktalan szegény emberek azóta is akadnak. Ha megehetnék, ezek is odahúzódtak a Kunz-telepre. A senki földjének tekintették a területet és a meglévő házak körül odabigyesztették a maguk kicsiny kunyhóikat is. Az idők folyamán ilyenképpen a Kunz-telep megszorodott vagy száztizennyolc kalyibával. Amíg a régi

telepeseznek a telket a város adta, ezek maguk foglaltak maguknak telket. Ezzel azonban ellenkezésbe kerültek a fennálló rendelkezésekkel. Néhány hónap előtt egyszerre csak megkondult felettük a vészharang. A város kiadta a rendeletet, hogy az önkényesen elfoglalt telkeken levő kalyibákat le kell bontani. Könnyű ám kimondani és kiadni a lebonthatási rendeletet, de ki helyezi el a száztizennyolc családot, amely ezekben lakik? Es hová helyezi el? Megindult a küldöttségjárás, a kérvényezés, a közbenjárás a szegény emberek érdekében. Elvégre a városnak is van szíve és a sok kilincselésre és a sziv megszólalt. A város saját mérnökségével felmértette az önkényesen elfoglalt telkeket és most van folyamatban az eljárás, hogy a Kunz-telep új gyarmatosai is megkapják a várostól a telket, amelyre hajlékukat építették. Remélhetőleg ez még a tél beállta előtt történik meg és száztizennyolc család, ha nem is lesz betevő falatja és téli tüzelője, legalább megszabadul attól a rettegéstől, hogy a fedelet elbontják a feje fölött.

Szabászati tanfolyamok
a romániai Szabászati Akadémián. Beiratások naponta.
Timișoara, P. Unirii 13.

Új román püspökség létesül Timisoará

Balan sibiui görög keleti metropolita Timisoara városban létesítendő görög keleti püspökség ügyében értekezletet hívott egybe. Coman Augustin főpolgármester, a szintén résztvevett ezen a megbeszélésen, tegnap visszaérkezett és munkatársunknak ezeket mondotta:

— Az értekezleten Balan metropolita ismeltelen leszögezte, hogy Timisoara kérelmezéses és azért a maga részéről minden megtesz, hogy az teljesedésebe is menjen Timisoara város a közel jövőben lát neki görög keleti székesegyház megépítésének a metropolita határozott ígéretet tett, hogy az új székesegyház nem marad püspök nélkül. Megígérte azt is, hogy az ősz folyamán betérjeszti a parlamenthez a timisoarai püspökség felállítására vonatkozó törvényjavaslatot.

Coman főpolgármester kijelentette még azt is, hogy nincsen szó arról a tervről, hogy akár a caransebesi, akár az aradi görög keleti püspökséget városunkba helyezze. Mindkét régi püspökség továbbra is megmarad, mert itt teljesen új püspökség létesítéséről van szó, amelyre városunknak megvan minden joga. Mire a timisoarai görög keleti székesegyház felépül, akkorára megtörténik az új püspök kinevezése is. Valószínű, hogy a székesegyház felavatása és az új püspök beiktatása ugyanegy napon lesz.

Szemrehányást tettek Vaidának saját alvezérére

A parlament őszi ülészakán mintegy tizenegy törvényjavaslatot terjesztettek a parlament elé. A legfontosabb ezek közül közigazgatási reformjavaslat, a nemzetmunka védelmére vonatkozó törvény kiegészítése, a tisztviselői szabályzat módosítása és a fizetések egységesítésére vonatkozó javaslat.

Amíg a kormány a parlamenti ülészakán előkészületeivel foglalkozik, addig az ellenzéki pártok felkészülnek a kormány ellen hararra. A nemzeti parasztpárt állandó választmány a fővárosban ülést tartott, amelyen Mihailache kijelentette, hogy a liberális párt kormányzata nagy nehézségekkel küzd és a nemzeti parasztpárt bármikor hajlandó átvenni az ország vezetését. A ülésen elhatározták, hogy a nemzeti parasztpárt októberben a fővárosban nagyszabású népgyűlést rendez, amelyre kétszáz emberrel akar felvonulni. Ezen a népgyűlésen tiltakozni fognak az ostromállapot és a cenzura ellen. Erősen foglalkoztatja a nemzeti parasztpártot Dobrescu egy bucarestii főpolgármester ügye, aki tudvalvőleg új pártmozgalomra kezdett. Valószínű, hogy Dobrescut kizárják a pártból.

Ujból megmozdult Vaida pártja is. Frontul Romanesc vezetői Clujon értekezletet tartottak, amelyen Vaida nagy beszédet mondott. A bizalmas tanácskozáson Vaid vezérkara kifejezést adott elégedetlenségnek és az alvezérek sulyos szemrehányást tettek Vaidának, aki a közeli kormányrajtás ábrándjában ringatva olyan politikai úrra vitte őket, amely zsákutcának bizonyult. Politikai körökben éppen ezért számoltak azzal, hogy Vaida pártjában rövidesen szakadásra kerül a sor, mert alvezérei közül számosan azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy Vaidát magára hagyják.

A DEVIZABOTRÁNY ÚJ SZENZÁCIÓIGÉR. A fővárosi devizaátutalási botrán újabb szenzációk forrásának ígérkezik. Vaslescu és Calatorescu látva, hogy barátai megelégedettek róluk, elhatározták, hogy leplezik ezek szerepét is a devizacsálás ügyében. A letartóztatott vádlottak megbeszélés folytattak védőikkel és ez alkalommal olyan réteket közöltek azokkal, amelyek eddig nem voltak ismeretesek a nyomozó hatóságok előtt. Közlésük nyomán az ügyvédek olyan fényképek és iratok birtokába jutottak, amelyeknek nyilvánosságra való hozatala országos szenzációnak ígérkezik.

Eskü alatt vallotta a főrabbi, hogy Kenyeres-Kaufmann magyar képviselő nem az ő fia és mint keresztény árvát nevelte fel

A legfantasztikusabb detektívregénye is beillene az a fordulat, amely Kenyeres Miklós—Kaufmann Mózes magyarországi képviselő ügyében történt. Kenyeres-Kaufmann ellen tudvaleg Zsilinszky Endre bűnvádi eljelentést tett és azt állította, hogy Kenyeres Miklós neve tulajdonképpen Kaufmann Mózes és sohasem volt keresztény. Az izgalmas leleplezés után a parlament felfüggesztette a képviselő mentelmi jogát, mire

az ügyészség tizenkét rendbeli csalás és közokirathamisítás miatt vádat emelt Kaufmann ellen.

Zsilinszky Endre ezenkívül a magyar külügyminiszterium útján arra érte a román hatóságokat is, kutasák a volt képviselő származását. A román

belügyminiszterium el is rendelte a vizsgálatot, amelyet a Bihar megyei belügyi főszolgabíró folytatott le. A főszolgabíró megállapította, hogy Kenyeres-Kaufmann Mózes 1924-ben felvették a román állampolgárok belügyi listájába és ma is román honpolgár. A főszolgabíró azután felkereste Kaufmann Náthán belügyi főrabbit, a volt képviselő állítólagos apját és kérte, ismertesse fiának családi körülményeit és romániai szereplését. Ekkor következett be a szenzációs fordulat, mert a főrabbi most váratlanul kijelentette, hogy

Kenyeres-Kaufmann Mózes nem az ő gyermeke, hanem 1898-ban került hozzá mint egészen kisfiú.

Azóta nevelte a fiút, akit azonban sohasem adoptált és így a volt képviselő most is keresztény és apja neve után valóban

Kenyeresnek hívják. Származásáról csak 1919-ben világosította fel, mire Kenyeres-Kaufmann elhatározta, hogy Budapesten fog letelepedni. Hogy miként került Kenyeres Miklós Kaufmann Mózes név alatt a román állampolgárok listájára, arra vonatkozólag a rabbi azt vallotta, hogy a községben mindenki Kaufmann Mózes néven ismerté

és az összeírás során ezen a néven vették be hivatalból a listára.

A főrabbi eskü is tett vallomására. Ezzel aztán végleg összekuszálódott ez az ügy. A főszolgabíró jelentése a külügyminiszterium útján rövidesen Budapestre kerül, ahol kétségtelenül óriási feltűnést kelt majd. Most azt kellene megállapítani, hogy voltaképpen kik voltak, no! laktak és hogy hívták Kenyeres-Kaufmann szüleit.

megnyitotta a kongresszust. Hangsúlyozta, hogy Európa politikai láthatára igen felhős. A jog és igazság általában véve gyenge lábón áll.

Hitler azután rámutatott arra, hogy a nemzeti szocializmusnak nincsenek offenzív szándékai, azonban a bolsevizmus veszedelme ellen mindenkor harcolni fog. Hitler kiáltványt is intézett a német néphez. Ebben rámutat arra a veszélyre, amelyet magában rejt az a körülmény, ha az egyházak politikával foglalkoznak. Ebben a kormány a marxizmussal rokonjelenséget lát és éppen ezért tiltotta a felekezetek politizálását. Cáfolta azonban azt, mintha a nemzeti szocializmus hadjáratot vezetne a kereszténység ellen. Megkötötte a kormány a Vatikánnal a konkordátumot, amely a katolikus egyház és az állam közötti viszonyt szabályozza. Igyekezett a kormány a istentagadó mozgalmakat elnyomni és sikerült is megstilizálni a társadalmat olyan egységnek, akik a kormány feladatait megnehezítették ezen a téren. Semmi körülmények között nem tűri azonban, hogy a keresztény felekezetek politizáljanak. Ezeknek a politikától tartózkodniuk kell.

Mennyit loptak a 23. számú kabinból

A helybeli járásbíró tegnap újabb foglalkozott Fenyves-Farkas László bünyüjével. A tárgyalás megnyitása után a lopással vádolt Fenyves-Farkas védője kérte, vonják meg a jogot Micsa kabinostól, hogy magánvádlóként szerepelhessen. Hangoztatta, hogy a kabinos nem tudja elfogadhatóan bizonyítani, mintha a 23-as kabinban történt lopások következtében erkölcsi vagy anyagi kárt szenvedett volna. Ezzel szemben a Micsa képviselőjében megjelent ügyvéd azal érvelt, hogy a járásbíró már elismerte Micsa magánvádlói jogát és így az most nem vonható meg. Fiala Kálmán dr. járásbíró is erre az álláspontra helyezkedett, elutasította a védő kérelmét és megkezdte megidezett tanuk kihallgatását. Két tanu kihallgatása után Micsa jogtanácsosa újabb három tanút jelentett be annak a megállapítására, hogy a 23. számú kabinban történt lopások összege mennyit tesz, mert ettől függ, hogy az ügy a járásbíró, vagy a törvényszék hatáskörébe tartozik. Az illetékességi kérdés felvetése után a járásbíró a tárgyalást elnapolta és annak folytatását szeptember 19-re tűzte ki.

Gyilkos unoka ügye az ítéletábla előtt

Ez év március 19-én Sanmartinul Unguresc községben Józsa Andras harmincnyolc éves gazda megölte hetvenkét éves nagypapját, mert az nem akarta visszavonni a bírósághoz benyújtott keresetét. A nagypapa ugyanis a gazdának ajándékozta tizenegy hold földjét és házat, azzal a feltétellel, ha a fiatal gazda a földet megmunkálja és az öreg embert a feleségével együtt élte végéig eltartja. A nagypapa és unokája között az ajándékozás után napirenden voltak a civódások, mire az öreg elhatározta, hogy visszavonja az ajándékozást. Erre vonatkozólag be is nyújtotta a keresetét. Józsa Andras több ízben is kérte az öreget, hogy vonja vissza a keresetét, de erről az aggasztán hallani sem akart. Ez év márciusában emiatt veszekedés támadt, majd Józsa Andras az örege támadt, a földre teperte és bordáit összetörte. A sérülések következtében az öreg gazda néhány óra múlva meghalt. A törvényszék öt évi börtönrre ítélte Józsa Andrást, aki felebbezett az ítélet ellen. A tegnapi ítéletáblai tárgyaláson, védője kérte elmeállapotának felülvizsgálását, amit a tábla el is rendelt. Józsa Andrást a jímboiai elmeógyógyintézetben fogják megvizsgálni. A tárgyalást ezért bizonyos ideig elnapolták.

Hatalmas tömegek tüntetnek a görög királyság mellett

Athénben a monarchista mozgalom egyre terjed és naponta megismétlődnek a tüntetések a királyság visszaállítása érdekében. A lakosság nagy része türelmetlenségében már az októberi népszavazás előtt kívánja György volt király visszahozatalát.

Kaldarisz miniszterelnök felhívást intézett Görögország lakosságához. Felhívásában egészen nyíltan a királyság visszaállítása mellett foglalt állást.

A miniszterelnök eddig nem nyilvánította erre vonatkozó nézetét teljes határozottsággal, azonban úgy látszik, hogy ezt most a legutóbbi események hatása alatt tette.

A miniszterelnök az újságírók előtt hangoztatta azt is, hogy októberben feltétlenül megtartják a népszavazást és a kormány megteszi a szükséges intézkedéseket, hogy ennek zavartalanságát biztosítsa.

Zajmisz köztársasági elnök elégedetlen a restaurációs mozgalommal és ellenzi a népszavazást. Hír szerint az elnök azzal a tervvel foglalkozik, hogy állásáról lemond. A köztársasági párt tagjai elhatározták, hogy a népszavazáson nem vesznek részt.

A görög kormány tegnap minisztertanácsot tartott, amely foglalkozott azokkal a véres eseményekkel, amelyek az előző napon a miniszterelnökség palotájában lezajlottak, amikor a monarchista és köztársasági tisztek egymásra rontottak. Madronakisz ezredest, a hadügyminiszterium személyzeti osztályának főnökét elmozdították állásától és átadták a hadbírósnak. A vizsgálat ugyanis megállapította, hogy a véres összetűzésnek ő volt a kezdeményezője.

Tegnap este Athénben az Alkotmányterén óriási monarchista tüntetés folyt le. A kormány előzetesen azt az utasítást adta a hatóságoknak, hogy a tüntést minden áron akadályozzák meg.

Azonban olyan óriási tömegek vonultak fel, hogy a hatóságok teljesen tehetetlenek voltak.

Azért a rendőrség mindössze a rendfentartásra szorítkozott, ami sikerült is.

A tömeg zászlók alatt vonult fel és körülhordozta György volt király arc-képét, közben éltették a monarchiát. A monarchista klub erkélyéről több gyújtó beszéd hangzott el.

Papanajitakos tábornok, aki a miniszterelnökségi palotában történt összetűzés során szenvedett sebesülése következtében kórházban fekszik, kihallgatása folyamán kijelentette, hogy tulajdonképpen csak puccs kísérletet akart megakadályozni.

Megtudta ugyanis, hogy monarchista tisztek le akarják tartóztatni a kor-

mányt és helyébe tisztekből álló direktóriumot akarnak az ország élére állítani. Azért tehát azokat a magasabbrendű tiszteket, akik az összeesküvésről tudtak és azt nem hisztították meg, áthelyezte, egyuttal pedig

maga tette meg az intézkedéseket az államcsíny megakadályozására.

Mínthogy becsületes szándékait félremagyarázták, azért elhatározta, hogy visszavonul a tényleges szolgálatról és a politikától, egyidejűleg pedig nyugdíjaztatását fogja kérni.

Felrobbant és lezuhant egy repülőgép amelynek két katonatiszti pilótája ejtőernyő segítségével szerencsésen megmenekült

Papana főhadnagy és Popisteanu kapitány tegnap reggel Bucurestiben a brasovi repülőgépgyár által készített géppel felszállottak, hogy Tokióba repüljenek. A gép baj nélkül emelkedett fel és három perc alatt több száz méter magasságot ért el. Akkor — eddig meg nem állapított okból — a repülőgép motorja hirtelen felrobbant és meggyújtotta a repülőgépet. Popisteanu kapitány ejtőernyővel kiugrott a gépből, Papana főhadnagy azonban tovább is

vezette azt abban a reményben, hogy sikerülni fog az égő géppel leszállania. Ez azonban nem sikerült és ezért a főhadnagy is kiugrott ejtőernyőjével a gépből. A két pilóta minden baj nélkül, szerencsésen földet ért, a gép azonban lezuhant és teljesen elpusztult. A hatóságok a szerencsétlenség ügyében szigorú vizsgálatot indítottak. Olyan gyanuok merültek fel, hogy nem véletlen baleset történt, hanem a szerencsétlenséget bűnös kezek idézték elő.

Hitler kiáltványt intézett a német néphez az egyházak politizálása ügyében

Nürnbergben nagy ünnepi külsőségek között nyitották meg a német nemzeti szocialista párt birodalmi kongresszusát. A megnyitáson Hitler birodalmi vezér is résztvett. Amikor Hitler meg-

érkezett Nürnbergbe, a város valamennyi harangja megszólalt. A polgármester a birodalmi vezérnek drágakövekkel díszített kardot nyújtott át ajándékkul. Az ünnepi üdvözlések után Hitler

Dr. Faurné, Sch. Gitta
balett- és tornaiskolája
 szeptember elsején nyílt meg Piața Unirii 8, I. em. 1 alatt.
 Beiratkozások és információk délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Romániában:

Megfizesnek egy hónapra 70, negyed évre 200, fél évre 380, egész évre 750 lei

Magyarországon egy hónapra 60, negyed évre 160, fél évre 300, egész évre 600 lei

Hatóságoknak, közhataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Megfizesnek egy hónapra 4, negyed évre 10, fél évre 20, egész évre 40 pengő

Magyarországon egy hónapra 8, negyed évre 2, fél évre 15, egész évre 30 pengő

Telefon:

— este 10 óra után 14—69 vagy 2—

„Femesvarer Zeitung” nyomda nyomása.

A jótékonykodás szezonja

A szép szeptember, a nyár ráadásra való, hogy jobban esett az embernek, mint az egész ullaasztó, izzasztó nyár. Ugy kapunk az ősztől az arcunkat cirógató szeptemberi sugarat, mint egy szép emléket a rákövetkező zordon fagyasztó, gondterhes téli hónapokra. Így szoktatott bennünket a természet és éppen azért nehezen tudunk beleenyugodni, hogy alig elején a szeptembernek, már összehúzott kabáttal járunk, fabezszerés után törtestünk és dideregve ülünk, vagy álljunk munkahelyünkön. Dehát mégis csak bele kell törődnünk abba, amin nem változtathatunk. Ez a beletörődés meg is látszik a megváltozott életimemen. Az emberek nyugodt, élvezetes séta helyett jönnek-mennek, vásárolnak. Meleg ruhát, prémet, fát, élelmet. Mindenki siet biztositani magát, mert a morózus időjárás a tél jövetelének első jelzését kongatja fülünkbe. Természetesen vesszük, hogy ilyenkor mindenki csak a maga és a családja ellátásának szenteli anyagi és időbeli energiáját.

A félnék szerénységgel működő jótékony-sági egyesületek ilyenkor még nem merik hallatni kérésüket, mint a szegények ezres tömegeinek önkéntes követői. Nem mernek még alkalmatlanokdni a kéréssel, mert félnek, hogy még nem látják eléggé indokoltnak a szegények érdekében való kilincselést. Hiszen igaz, még nem ér a hó a bokánkig sem és a kényeszerű szokástól edzett nélkülöző tömegek még oda sem néznek ennek a kissé nyersen szemünkbe vágó őszi szélnek, amikor még két leír mérik kilóját a paradicsomnak meg a krumplinak a piaccon. Mondjuk így, hogy még nem érkezett el a „szezonja” a jótékonykodásnak. Még időszerűtlen dolog a szegények részére kérni. Így szoktuk meg, mert a jótékonykodás munkáinak tapintatos szerénysége mondhatni elkenyelmesítette az anyagilag tehető és jószívű közönséget, amely mindenkor leadja ugyan a maga emberbaráti tandíját, de csak a tizenkettődi órában és — mondjuk meg őszintén — legtöbbször a jótékonykodás hálátlan munkáját vállaló, buzgó lelkes fűrésztó utánjárására és megalázódására. Ettől a rengeteg energiavesztéstől, ha nem is egészen, de nagyrészt mentesíteni lehetne a jótékony-sági egyesületeket. Maradna még azonkívül is elég munka, mert hiszen a szegény családok látogatása — akik rendszerint távoli külvárosokban élnek — egymagában véve nagy és nehéz teljesítmény.

(— ga—)

— A kémkedő főhadnagyot fegyházba szállították. Emlékeztetes az a kémkedési per, amelynek egyik vádlottja Antonescu főhadnagy volt, akit a hadbíróság husz évi kényszer-munkára ítélte. A tárgyalás során a főhadnagy vörhenyben megbetegedett és ezért az ítéletet is a kórházban közölték vele. Antonescu főhadnagy azóta felgyógyult és most elszállították a jilvai fegyházba.

A Hívő Világbéke hí szolgája gond és vérontás nélkül harcol és harminc napon belül megvalósítja a nagy világszenzációt

Bejött a szürkeruhás ember a szerkesztő-szébe és átnyújtotta a névjegyet:

— Kriszta Mihály, a Hívő Világbéke hadsereg hí szolgája és a Teremtő és népreteg élő tanuja a világ végéig, gond és vérontás nélkül harcol.

A névjegy átnyújtásakor egyidejűleg megkérdezte azt is, hogy szoktunk-e járni Sannicolaulmare községbe és mikor voltunk ott? Abban a községben ugyanis megszületett a világszenzáció. Ennek a világszenzációnak ő az apja és maga a szenzáció abból áll, hogy lehetővé teszi a világbékének harminc napon belül való megvalósulását.

Azután elmondta Kriszta Mihály, hogy terve érdekében egyetlen példányban olyan nagy plakátot készít, aminő még nem volt a világon. Addig is átnyújtja az emberiséghez intézett Kis Felhívását és Nagy Felhívását. A tartalma a két felhívásnak azonos, csak éppen a papír nagysága különbözik egymástól, amelyre a két felhívás írva van. Szépen, szabályos betűkkel írta meg Kriszta Mihály a felhívásokat kék és piros ceruzával és hozzá nem is közléses hét-köznapi prózában, hanem ünnepi versekben. A felhívások tartalmát élő szóval is

— A cenzurát hat hónapra meghosszabbítják. Az ostromállapot és a cenzura határideje szeptember 15-én lejár. A kormány rendeletét készíti, mellyel a cenzura és az ostromállapot érvényességét további hat hónapra meghosszabbítja. A rendelet legkésőbb szombaton jelenik meg a hivatalos lapban is. Lehetséges, hogy az ostromállapot alól néhány vidéket kivonnak és ez az állapot csakis a fővárosra és a nagyobb központokra marad majd érvényben. A cenzurát azonban az egész ország területén változatlanul fentartják.

— Lemondott prefektus. Fővárosi jelentés szerint Mihály Gavrila maramuresi prefektus lemondott állásáról. A belügyminisztérium a megyei prefektura ideiglenes vezetésével Lucescu Alexandrut, a fővárosi revíziós bizottság tagját bizta meg.

— Borotváló dolgozó zsebtolvaj. Vakmerő lopás történt a brasovi pénzügyigazgatóságon. Spataru Vasile, a Voina vagongyár pénztárosa adót akart fizetni és a nála levő akatáskában nagy összegű pénz volt. Várakozás közben ismeretlen tettes a tolongásban közel férközött a tisztviselőhöz és borotváló felvágta a táskát, amelyből hetvenkét-ezer leit kivett, majd eltűnt. Kézrekerítésére megindult a nyomozás.

— Késelő utonálló banditák. Vakmerő rablótámadás történt Campina közelében. Utonállók megtámadták Chirpa Nicolae és Branza Alexandru ploestii fiatalembereket, akiket késekkel összeszurkáltak, majd kifosztva őket, elmenekültek. Az eszméletlen fiatalembereket szállították a kórházba, ahol megállapították, hogy Branza Alexandrunak több bordáját eltörték, ezenkívül négy-szer hátha szurták. Chirpa Nicolae a banditák hasbaszurták és összerugdosták. A csendőrség széleskörű nyomozást kezdett.

elmondta, de már prózában.

— Modern költőlapot akarok kiadni öt nyelven, románul, magyarul, németül, szerbül és eszperantóul. Az első négy nyelvet beszélek, eszperantóul nem tudok, de az nem baj.

Megnyugtattuk, hogy az valóban nem baj, amit megnyugvással vett tudomásul. Aztán kifejtette, hogy lapja segítségével harminc napon belül megteremt a világbékét. Ezt mint tényt jelentette ki, de részleteket egyelőre nem árult el. Kijelentette, hogy az egyes államok önállóságát nem érinti, de harminc napon belül nem lesz dolguk az utlevélkiállító hivataloknak. Oloszóságot teremt harminc napon belül Kriszta Mihály és a vendéglőben egy jó ebéd három leibe fog kerülni. Olosz lesz minden.

Hát ennek az oloszóságnak csak örülni lehet, nemkülönben a világbékének is. Már lelki szemmel látjuk is Mussolinit, amint összelelekezik Hailé Szelaszié abessziniai császárral és a világbéke fölötti örömlében vidáman járják a kállai kettőst. Mindketten hálásak lesznek Kriszta Mihály iránt és hála-juk elismeréseképpen előfizetnek majd a Modern Költőlapra. (Andorás.)

— A minorita-rend generálisa Romániába érkezik. Tavani Domokos dr., a minorita-rendnek Rómában székelő generálisa, október közepén Romániába érkezik. Ez alkalommal Tavani dr. generális Monay Ferenc dr. rendi asszisztens kíséretében meglátogatja az összes romániai minorita rendházakat.

— A sziguranca új vezérigazgatója. A Tempo című lap értesülése szerint Stencescu, a sziguranca vezérigazgatóját valószínűleg a központi revíziós bizottsághoz nevezik ki és ebben az esetben a sziguranca vezérigazgatóságának vezetését Bianu Eugen veszi át.

— Magyar Kisebbség. Jakabffy Elemér dr. volt kamarai képviselő, a Magyar Párt országos alelnöke és a kisebbségi szakosztály elnöke, Magyar Kisebbség című tizenegyet esztendő óta nemzetpolitikai szemlélet szerkesztő. A Magyar Kisebbség állandóan felszinen tartja a kisebbségi kérdéseket és egyben igyekszik azokra felhívni a többségi nemzet figyelmét is. A folyóirat tizenegyedik évfolyamának most jelent meg tizenhetedik száma, amelynek tartalma változatos és értékes. A Magyar Kisebbség Lugojon jelenik meg havonta kétszer. Mutatványszámot a kiadóhivatal készséggel küld.

— Újból felépítenek egy történelmi kolostort. A Kazán-szoros közelében 1440-ben épült a Marcu nevéű kolostor. A kolostort háromszor pusztították el a törökök és romjai ma is láthatók. Orsovai jelentés szerint a Mracunea-kolostort legközelebb újból felépítik.

* Budapestre érkezve a Keleti pályaudvarral szemben a Park Nagyszállóban megtalálja kényelmét. Leszállított árak. E lap előfizetőinek 20 százalékos engedmény.

— Eltűnt két diák. Dragan Josif és Leiberonorozi Ernő, Baile Erculanebeli középiskolai tanulók eltűntek. A két fiú az orsovai liceum növendéke volt és ugy a juniusi osztályvizsgán, mind pedig mostan megtartott pótvizsgán megbuktak. Valószínűnek tartják, hogy eltűnésüknek a bukás az oka.

— AZ AMERIKAI HADIFLOTTA KÉTBŐVÍTESE. Az amerikai tengerész-minisztérium elhatározta, hogy kiegészíti a hadiflottát. Ezért szerződést kötöttek négy magánhajógyárral tizenkét hadihajó építésére, míg az amerikai haditengerészeti hajógyáraknak utatást adtak újabb tizenegy hajó elkészítésére. A magánhajógyárakkal kötött szerződés összege hatvan millió dollár tesz ki. A tengerészeti hajógyárak egy cirkáló építenek, két könnyű torpedórombolót és három tengeralattjárót készítenek. A minisztérium ezenkívül elhatározta, hogy még harminchat torpedórombolót és tizennyolc tengeralattjárót fog a jövő évben megrendelni.

— Néhai Cosma Aurél dr. volt miniszter emléke. Szombaton, szeptember 14-én délelőtt tizenegy órakor a második kerületi román székesegyházban gyászszertisztelt lesz a négy esztendő előtt elhunyt idősebb Cosma Aurél dr. volt miniszter lelki üdvéért. A gyászmise utána délelőtt tizenkét órakor a vármegyei prefektura tanácsstermében emléktünet lesz, amelyen a Bánság közéletének vezető személyiségei pártpolitikai állásukat tekintet nélkül vesznek részt. A komány nevében Imbroane Avram államtitkár, a Bánság nevében Nistodimitrie dr. prefektus, a város nevében pedig Coman Augustin főpolgármester fogja Cosma Aurél dr. volt miniszter érdemeit méltatni.

Foto-amateurok!
Figyelem!
Vásárolják az
AGFA Premium-film
Káldor fotoszaküzletben
Piața C. Brătianu 3

— Az angol miniszterelnök otthon. Baldwin angol miniszterelnök nyaralásából hazatért Londonba és azonnala magához hívatta a honvédelmi minisztert, továbbá Macdonaldot az államtanács elnökét, valamint a gyarmatiügy minisztert. A tanácskozás két óra hosszúságú tartott. Az ügyvel kapcsolatos hivatalos jelentést nem adtak ki.

Irsay Nándor
székesegyházi orgonista, I. kerület, Str. Gheorghe Lazar 6.
Zongora- és orgona-tanítást vállal.

— Nagy tűz egy gyárban. A fővárosi Minerva szövögyárban tűz pusztított. A tűz az anyagraktárban keletkezett és lángokat az egyik éjjeli őr vette észre. Nyomban értesítette a tűzoltókat, akik két órai megfeszített munka után lokalizálták a lángokat. Az anyagraktár elpusztult. A kár egy millió lei.

Patikák éjszakai szolgálata:
Szeptember 9-től szeptember 15-ig városunkban a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot:

AZ ELSŐ KERÜLETBEN a Sfanta Ion utcában levő Irgalmas rendi-gyógyszertár
A MÁSODIK KERÜLETBEN a Traian téren levő Kigyó-gyógyszertár.

A HARMADIK KERÜLETBEN a Carol Bulevardon levő Szent Antal-gyógyszertár
A NEGYEDIK KERÜLETBEN a Berthe lot-Bulevardon levő Craciun-gyógyszertár.
AZ ÖTÖDIK KERÜLETBEN a Kővári-Chioreanul Iosif gyógyszertára és
FRATELIAN Panajoth Ernő-gyógyszertára állandó éjszakai szolgálatot tart.

HIRDESSEN

A DELI HIRLAPBAN

Hölgyek szives rendelkezésére állok négy hónapi távollét után

ujból megnyitott nődivat szalonomban

Tóth Károly, nőiszabó

III., Str. Timoteiu Cipariu 1, református ház, I. em.

A Népszövetség közgyűlésén a magyar delegátus a leszerelésről és a kisebbségek védelméről beszélt

A Népszövetség közgyűlésének tegnapi ülésén — mint Genfből jelentik — Tanczos Gábor magyar delegátus elalt fel. Elismeréssel szövegezt a Népszövetség múlt évi működéséről, amelyet a titkári jelentés részletesen ismertett. Után felhívta a Népszövetség figyelmét az általános helyzettel összefüggő és Magyarországot érdeklő kérdésekre.

Rámutatott arra, hogy a leszerelés nem valósult meg egyenlően. A leszerelés keresztülvitelére számos államnál csalódást okozott.

Egyenlő biztonság követelménye az, hogy az egyes államok fegyverkezése egyenlő legyen egymással. Magyarországon az államok közötti egyenlőség követelménye az, hogy az egyes államok fegyverkezése egyenlő legyen egymással. Magyarországon az államok közötti egyenlőség követelménye az, hogy az egyes államok fegyverkezése egyenlő legyen egymással.

— Milliós visszaélés a halászat körül. Megirtuk, hogy az Izmail megyei Valcovban gy szabású visszaélést lepletek le az állami halászat körül. Számos tisztviselőt és kereskedőt le is tartóztattak. A nyomozás során kiderült, hogy a halászati hivatal tisztviselői összefüggésben állnak a halászsokkal, mert mindenkor kevesebb halat vezettek be a nyelvekbe, mint amennyit átvettek. Az így maradt felesleget azután néhány kereskedő segítségével az ottani piacon értékesítették. Ny hetenkint kétezer leltől nyolcezer leltig ártó összeggel károsították meg az állami halászatot. A letartóztatott tisztviselők már évek óta kereszttől folytatták üzemeiket és több millió lei elikkasztása miatt kell majd felelniük.

— Fényes nappal kirabolt postahivatal. Szanghaji központi postahivatalt fényes nappal négy felfegyverzett bandita megtámadta. A banditák lelőtték a postahivatal igazgatóját és több tisztviselőjét, majd 91.000 ollárt zsákmányolva elmenekültek.

— Devizafelár a külföldi telefonbeszélgetések után. A telefonszolgálat elhatározta, hogy a jövőben a külföldi állami telefonbeszélgetések után is fizetni kell a negyvennyolc százalékos devizafelárral.

— Lefogtak két csempésző utazó kereskedőt. A jimboliai határvárnál két csempésző utazó kereskedőt lepletek le. R a d u Stefan C u r e a Petre kereskedők, akik a Tarnabánya-megyei Rupea községből valók, külföldről érkeztek meg és amikor csomagjaikat a vámközegek megvizsgálták, különböző mennyiségű, gyapjú, valamint vászonárut találtak. Előkerült ezenkívül két csomag játékártya is. A két kereskedőt lezárták a határról és jegyzőkönyvet vettek fel a csempészésről, majd hatvanezer lei bírságot róttak ki rájuk.

— Összeütközött két vonat. Az olaszországi Pádva közelében két vonat összeütközött. A szerencsétlenség következtében öt ember meghalt, míg negyvenötven súlyosan megsebesült.

Ha szép akar lenni,
használgon **KULKA**-féle
liliom-tejkrémet, liliomtej-
szappant, liliompudert,
3 színben. Kapható kizárólag
KULKA Emil városi gyógyszer-
tárában a „Fekete Sasoz” L.
Piața I. C. Brațianu

szág kénytelen megállapítani, hogy a leszerelési értekezlet nem valósította meg a hozzá fűzött reményeket. Lefegyverezés helyett mindenütt felfegyverkezést látunk. Magyarországnak azonban nincsen meg ez a fegyverkezési egyenlősége. A Népszövetség minden tagjának egyenlően kellene a leszerelést keresztülvinni, ami azonban nem történt meg. Magyarországnak kész magát alávetni továbbra is a rendelkezéseknek,

követeli azonban, hogy a felszerelés tekintetében is olyan elbánásban részesítsék, mint a többieket, vagy pedig csökkentsék a többi államok is fegyverkezéseiket.

Nincsen jobb biztosítéka a békének,

— A szorongatott helyzetben levő végrehajtó. A doljmejei Dr a n i c községben a parasztek megtámadták Te o d o r e s c u törvényszéki végrehajtót és az őt kísérő csendőröket. A végrehajtó St a n c i u l e s c u Florea gazda udvarán akart foglalást eszközölni, amikor a házat körülvevők a községbeli férfiak és többen megtámadták a végrehajtót, aki a fején megsebesült. A csendőrök a felzigatott parasztek megfélemlítésére többször a levegőbe löttek és így sikerült a végrehajtót szorongatott helyzetből kiszabadítani. Az esetről értesítették a craiovai ügyészséget, amely elrendelte Stanculescu és Patru Floarea községi tanító letartóztatását.

Geneológiai kutatásokat

mint anyakönyvi bejegyzések, családi értesítők, egyes családtagok adatainak megkeresését elvállalom.

Cím a kiadóban.

— Öt évi fegyveres itélet sikkasztó. Az aradi törvényszék tegnapi ítéletével V e r n i c a Gheorghe, az aradi erdőigazgatóság negyvenegy éves tisztviselője felett, aki három év alatt egy milliónál nagyobb összeget sikkasztott el a rábizott hivatalos pénzekből. A tekintélyes összeg legnagyobb részét eldörbélolta, nőkre költötte. A bíróság Vernicát öt évi fegyveres itéletre ítélte. A vádlott az ítélet kihirdetésekor hangosan zokogott. A vizsgálati fogságból a bíróság kilenc hónapot beszámított.

— A Szentkereszt Egyesület vezetősége értesíti tagjait, hogy szeptember 15-én, vasárnap délután 4 órakor a plébániatemplomban a rendes ájtatosságok újabb megkezdődnek. Kéri a tagokat, hogy azok minél nagyobb számban vegyenek részt.

— Szerelmi bánatában öngyilkos lett. S c a r l a t e s c u Grigore tizenkilenc éves legény a Slatina közelében levő T u r i a községben szerelmi csalódás miatt vadászfegyverrel mellbe lötte magát és meghalt. A fiatal ember szerelmes volt egy községbeli leányba, aki azonban kiköszarazta.

mint a fegyverkezés általános csökkentése. Azután megállapította azt is, hogy a leszerelési konferencia szünetelése nem nemzetközi érdek és Magyarország Hendersonhoz folyamodik, akit arra kéri, hívja össze újból a leszerelési konferenciát és valósítsa meg annak célkitűzéseit.

Tanczos Gábor azután a nemzeti kisebbségek védelméről szövegezt és megállapította, hogy etekintetben nem kielégítő a helyzet.

Elismeri, hogy a jelen időpont nem alkalmas, hogy javaslatokat terjesszen elő, kéri a tanácsot azonban, hogy a kisebbségek védelme határozottabbá váljék.

PORTUGÁLIÁBAN HELYREÁLLOT A REND. Lissaboni jelentés szerint a leplezett összeesküvéssel kapcsolatosan több tisztet és polgári személyt letartóztattak. A kormány hivatalos jelentése szerint egész Portugália területén helyre állították a rendet és a nyugalmat.

— Erdélyi író sikere. Budapestről jelentik, hogy Szántó György, az ismert erdélyi író, tegnapi délután odaérkezett, hogy a Nemzeti színház Sátoros király című történelmi drámájának előadásáról tárgyaljon. Pénteken mutatja be a budapesti Apolló-mozi Szántó György Stradivarius című filmjét, amelyet Bolváry Géza rendezett.

— Szokatlan sebesülés. Súlyos szerencsétlenség történt Gheriában. Az ottani tüzrezred gyakorlatozása után számos löveg maradt meg, amely nem robbant fel. J o s i f e s c u Nae főhadnagy nem akarta, hogy a lakosságot a mezőn hagyott lövedékek baj érje és ezért elhatározta, hogy megsemmisíti azokat. A főhadnagy B o d e a deji illetőségű önkéntes és P a d u r e a n u örmester segítségével összeszedte a lövedékeket és azután tüzet rakatott alájuk. A robbanás pillanatában azonban a szél a lángot és füstöt a főhadnagy, az önkéntes és az örmester arcába csapta és mindhárman súlyos égési sebeket szenvedtek. A főhadnagyot a megvakulás veszélye fenyegeti.

— Szakadékba zuhant egy autó. Szófiából jelentik, hogy Dragoman közelében az esőtől sikos országúton egy utasokkal telt autóbussz megcsuszott és az országút menti szőlőtven méter mély szakadékba esett. Öt utas azonnal meghalt, hat életveszélyesen megsebesült, a többiek pedig könnyebb sérüléseket szenvedtek.

— Francia tudós a budapesti egyetem diszidoktora. Budapestben szeptember 15-én nyílik meg a nemzetközi dermatológiai kongresszus, amely a parlamentben fogja üléseit tartani. A kongresszussal kapcsolatosan a Pázmány Péter egyetem diszidoktorává avatják fel Jean Darier világhírű francia orvosprofesszort, aki nyolcvan esztendő előtt Budapestben született és gyermekkorának több évét is a magyar fővárosban töltötte.

Az ápolónő három izben esett el

Amikor a reuma nyomorékká tette

Most már táncol és ugrál

„Három hónappal ezelőtt, írja egy ápolónő, a reuma valóságos nyomorékká tett. Valóban annyira rossz állapotban voltam, hogy ha leültem egy székre vagy ágyra, nem tudtam felkelni, csak két ember segítségével, a lábaimat pedig idegeneknek kellett emelniük, ha le akartam ülni a székre. Azonkívül három esetben igen szerencsétlenül el is estem, mikor egyedül akartam menni. Bal lábam csapódott a földre, nem tudtam felmenni. Végül is vaiaakinek támogatnia kellett és botra kellett támaszkodnom, ha járni akartam.”

„Órákon keresztül sirtam a szobámban, mert nem tudtam dolgozni és végül is még csak fésülni sem tudtam. Egy barátom látogatott meg egy nap és így szólt: „Miert nem próbálja meg a Kruschen söt?” Azonnal elküldtem egy levelet és az eredmény meglepető. Olyan munkát tudok már elvégezni, amit három hónap előtt még képtelen voltam. Jódok járni, táncolni, ugrálni és valóban örülni az életnek.” — M. ápolónő.

A Kruschen tartalmazta két sónak az ereje, fe oldja a húgsav kristályokat. Más alkaterület sejtük a szervezetet, hogy kiválassza ezeket a kristályokat a természetes kanalisokon keresztül. Ezenkívül a Kruschen még tartalmaz más sókat is, amelyek megakadályozzák az étel erjedését a belekben és ezzel megakadályozzák nemcsak a húgsav, hanem más mérgek károsodását is, amelyek a csontok az egészségéért.

A Kruschen söt több mint 120 országban árulják és most már Romániában is minden gyógyszerüzletben és drogeriában üvegenként 50 leert kapható.

— Nagybeteg jugoszláv államierül. Belgrádi jelentés szerint M a r i n k o v i c s volt jugoszláv külügyminiszter súlyosan beteg. Az orvosok szerint állapota válságos.

— Szeptemberi hó. Európa minden részéből hűvös időt jelentenek. Boszniában olyan hideg van, hogy Szerajevo környékén már havazott is. Havazást jelentenek azonban Románia területéről is. Sighetii jelentés szerint az ottani hegyekben hó esett. Városunkban és a Bánságban tegnapi napsütés ellenére is hűvös időjárás volt. Reggel kilenc órakor 13 és délután 4 órakor 16 fok meleg mutatott a hőmérő. A meteorológiai intézet jelentése szerint gyenge légáramlás mellett kevés felhő várható, az éjjeli lehűlés gyengül, bár egyes helyeken hajnali köd lehetséges. A nappali szép idő tovább tart és a meleg emelkedik.

— Ma délután temetik Mag Andrást és fiát. A kutbeomlás következtében életét vesztett M a g A n d r á s ronati vendéglős és fiának, M a g B é l á n a k holttestét a negyedik kerületi temető halottas házában ravatalozták fel. Az apát és fiát onnan helyezik ma délután félhatkor örök nyugalomra. A temetésen a Magyar Párt is képviselteti magát. A két halottat gyászolja özvegy M a g A n d r á s n é, született Onodi Gizella, mint feleség és anya, továbbá M a g A L á s z l ó és M a g I l o n k a mint gyermekek és testvérek.

Az ország egyetlen vendégipari szaklapja a
Gazeta Restauratorilor
Vendéglősök Lapja
megjelenik minden szombatban. Ott kell legyen minden vendég iparos asztalán!

Vera és Emil Begovits tánciskola

Ballett és modern tánc kurzusok
október 15-én nyílik meg I., Piața Libertății 4., I. em.

Leírás: egész napon át a táncteremben. Minden csütörtök este 9—12-ig és minden vasárnapon d. u. 6—12-ig táncottertia

Sport

A kerületi szövetség az érdekelt egyesületek kérelme ellenére sem hajlandó felállítani a harmadik osztályt

Távozik a vasút vezérigazgatója. A fővárosi Nationalul Nou című lap szerint Mereuta vasúti vezérigazgatónak állásából való távozása rövid idő kérdése. A lap megírja, hogy a vasutasok elégedetlenek és Mereuta vezérigazgató részéről nem találnak orvoslásra. Ugyancsak megírja az idézett lap azt is, hogy a vasutasok elégedetlenségére vezethető vissza a vonatok állandó késése is. Így megtörtént, hogy egyetlen napon ötvennégy vonat közül ötvenegy késéssel érkezett meg Bucurestibe.

Cipésmunkások sztrájkja. Satu-Maren a cipésmunkások között bérmozgalmat indult meg. A cipésmunkások a béreknek tizennyolc százalékos emelését kérték, amit azonban a munkaadók visszautasítottak. Mivel a tárgyalások eredménytelenek maradtak, száznegyven cipésmunkás sztrájkba lépett. A sztrájkoló munkások és munkaadók között a munkaügyi felügyelőség közvetíti a tárgyalásokat.

A nemrég megnévelt

„Atlas“
(SCHOLZ ERVIN)

könyvkereskedésben (a I. kerületi római katolikus templommal szemben) az összes iskolakönyvek és tanszerek kaphatók.
Telefon: 3-45

* Katolikus bucsu. Bucsünnepségeit a Timisoarai negyedik kerületi római katolikus egyházközség szeptember 15-én, vasárnap tartja. Mindenki vegyen részt ezen alkalmi szórakozáson. Előjegyzések a sátorhelyekre még eszközölhetők a katolikus egyházközség irodájában, IV. kerület, Piata General Dragalina 1 szám alatt az új fiiskola épületében szeptember 12-én, csütörtök este 7 órakor.

Resitán tanoncotthon létesül. A munkaügyi miniszter rendelete értelmében Resitán negyven tanonc részére tanoncotthon létesül. Az új tanoncotthont, a miniszter rendelete értelmében, husz napon belül át kell adni rendeltetésének.

— **Dr. Róna,** belgyógyász és tüdőszakorvos, szabadságáról visszaérkezett. I., Buly. Duca 3. Tel. 16-29.

— **Kincsek a föld alatt.** Vidéken a földművesek gyakran találnak csodálatos holmikat, amelyek több ezer éves sírokból kerülnek ki. Ezekről a régiségekről pompás képekkel illusztrált cikket közöl Tolnai Világlapja új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett remek folytatásos regényt, számos kitűnő cikket, sok érdekes rovatot és közel száz képet talál az olvasó a népszerű képeslapban.

Egy uszály

felső sziléziai
KOKSZ
é héten érkezik be.

Hajóról előnyárok:

REITER SIMON
Piata Asanești 1. Telefon: 238

— **Borzalmas gyermekgyilkosság az erdőben.** A spanyolországi Marcio község csendőrségén megjelent egy Hernandez nevű tizenhét esztendő fiatalember, aki gyermekgyilkosság miatt feljelentést tett Martinez földműves ellen. Hernandez elmondta, hogy az erdő közelében sétált és egyszerre gyermekszírára lett figyelmes. Akkor látta, hogy Martinez egy gyermeket hurcol magával, majd eltűnik vele az erdő sűrűjében. Utána sompolygott és akkor látta, hogy a földműves a gyermeket megfojtotta, majd a fejét fejszével levágta. Amikor Martinez a gyilkosság színhelyéről távozott, észrevette Hernandezt, akinek száz pezétát ajánlott fel, ha a látottakról hallgat. Ugyanakkor azonban halállal fenyegette meg arra az esetre, ha bárkinek is szólni mer. A csendőrség a gyermekgyilkos Martinezet tartóztatta.

A bajnokság harmadik osztályának felállítása még mindig nem jutott nyugvópontra. A szövetség először felállította a harmadik osztályt, azután pedig eltiltotta. A második osztályban játszó egyesületek közül számosan azonban szívesen látnák a harmadik osztályt. Ezen egyesületek küldöttsége meg is jelent a szövetség legutóbbi ülésén és

kérte, hogy hat másodosztályú csapatot utaljanak a harmadik osztályba. A kerületi szövetség azonban megmaradt azon elhatározása mellett, hogy nem állítja fel az idén a harmadik osztályt. A szövetség döntése ellen az egyesületek felebbezést nyújtottak be és így az ügy még a nyugati ligát is foglalkoztatja.

BEFUTOTT AZ ELSŐ ÓVÁS

Az első bajnoki forduló után befutott az első óvás is. A Kadima megővta a Venus ellen 4:1 arányban elvesztett mérkőzését azon a címen, hogy a Venus nem fizette ki idejében a szövetségi díjat. A bíró jelentéséből kitűnt, hogy a Venus valóban csak a mérkőzés félidejében fizette ki a szövetségi járulékot. A kerületi szövetség az óvás ügyében való döntést a jövő hétre halasztotta.

Szegedi csapat Triesztben

A Szeged FC csapata legutóbb Triesztben vendégszerepelt és az ottani csapattól 8:1 (4:1) arányú vereséget szenvedett.

Kardvívó verseny

A balatoni sportthet keretében Balatonalmádin lefolytatott kardvívó versenyt Kabos Endre nyerte meg Dunay és Erdélyi előtt.

BÁNSÁGI ATLÉTA SIKERE

A fővárosban most bonyolították le az országos ifjúsági atlétikai bajnokságok versenyét. Ezeken városunk atlétái egyáltalában nem szerepeltek és a Bánságból csupán a recási Eilhardt vett részt, aki viszont kitűnően állta meg helyét. Eilhardt két számban indult és mindkét számban megnyerte a bajnokságot. A gerelyvetést Eilhardt 46.45 m. dobással nyerte meg, míg a rudugrásnál Eilhardt 345 cm. eredménnyel ifjúsági rekordot állított fel.

— **PéNZ helyett csak bankjegypapírt talált.** A napokban futott be Constanta kikötőbe az Alba Julia nevű hajó, amely a bankjegyek előállítására szükséges különleges papírt hozta néhány ládában. A ládákat a vámraktárban helyezték el. A bankjegypapír átvételére a Nemzeti Bank egyik felügyelője érkezett meg a kikötővárosba és amikor a ládákat ellenőrizte, észrevette, hogy az egyik száz kilós ládát valaki felbontotta. A ládát az ismeretlen tettes valószínűleg azért bontotta fel, mert azt remélte, hogy abban pénzt talál. Látva azonban, hogy csak tiszta papírt tartalmaz, lemondott lopási tervéről. A láda súlyát ellenőrizték és ekkor kitűnt, hogy a betörő semmit sem vitt el a bankjegypapírból. A tettest keresik.

A lila-fehérek villanyfény mellett győztek

A helybeli lila-fehérek az elvesztett cluji mérkőzés után másnap éjszaka Aiudon játszottak villanyfény mellett éjszakai mérkőzést. Ellenfelük az aiudi válogatott csapat volt, amelyet kemény játék után 4:0 arányban győztek le.

Döntetlenül játszott

a prágai válogatott Moszkvában

Az Oroszországban turázó prágai válogatott csapat második mérkőzését Moszkvában az ottani válogatott együttes ellen játszotta le. Az első félideben a moszkvai futballisták meglepő technikai tudással fölényben voltak és egy góllal vezettek. A második félideben azonban a csehszlovákok is összeszedték magukat és így heves harc után 3:3 arányban döntetlenül végződött az érdekes mérkőzés.

Világrekordot javított

Kopenhágából jelentik, hogy Willy Ouden holland uszóbajnok legutóbbi versenyén a 200 m. uszás világrekordját 2 p. 25.3 mp-re javította.

Brasov teniszbajnoka

Brasov férfi egyes teniszbajnokságát Schmidt nyerte meg, aki a döntőben 6:3, 6:3, 6:3 arányban verte Pusztait, aki viszont az elődöntőben Poulieffet győzte le.

Felgyújtották egy kereskedő házát.

Veszedelemes tüzvész pusztított a Ploesti közelében levő Maneciu-Pamanteni községben, ahol Popescu George kereskedő háza kigyulladt és az egész épület elhamvadt. A kár kétszáz ezer lei. Valószínűnek tartják, hogy a tüzet gyújtogatás okozta, mert néhány paraszt bosszút esküdött a kereskedő ellen.

— **Felment a függöny...** A függöny felment és megkezdődik az előadás. Az új színházi szezonról és az előző bemutatásokról pompás képekkel illusztrált beszámolókat közöl a Déli báb legújabb száma. Pompás képes rádióműsorokat, egyfelvonásos színdarabot, remek filmrovatot, sok riportot, cikket, slágerszövegeket és több mint száz nagyszerű képet talál az olvasó a kitűnő színházi képeslapban.

ELHALASZTOTTAK EGY HETTEL MAGYAR NŐEGYLET MULATSÁG
Megirtuk, hogy a Magyar Nőegylet nyugati mulatságát szeptember 15-én, vasárnap tartja meg a második kerületi Gyárudban. A Nőegylet közlése szerint a mulatság, amely iránt máris élénk érdeklődés van, vánuit maga a közönség széles rétegei közbejött akadályok miatt a jövő vasárnapra halasztják el. A szeptember 22-i mulatságot azonban nem a Gyárudban hanem a Magyar Házban tartják meg.

— **A betiltott boy-vállalatok.** Megirtuk, hogy a timisoarai boy-vállalatok működését a hatóságok váratlanul tiltották. Az érdekelt boy-vállalatok lajdonosai tegnap este a fővárosba utaztak, hogy ott jogorvoslatot keressenek. Mint értesülünk, a betiltó rendelet nemrég megnyílt Belgiana boy-vállalatra nem vonatkozik.

— **Bacillusokkal követett el öngyilkosságot.** A budapesti bakteorológiai tőzét egyik szobájában eszméletlenül találtak Czitkovicz Józsa asszisztensnőt. A mentők a Rókus-házba szállították, ahol megállapították, hogy Czitkovicz Józsa bacillusmérgezte meg magát. Állapota reménytelen.

— **Lugojon ismét árusítanak tankönyveket.** Megirtuk, hogy a lugoji könyvkereskedők beszüntették a tankönyvek árusítását, mert sérelmes tartották a közoktatásiügyi miniszter a tankönyvek árának leszállítására vonatkozó rendeletét. A romániai könyvkereskedők egyesülve átiratot intéztek a lugoji könyvkereskedőkhez, akikkel adata, hogy sikerült a könyvárusok szerepe bizonyos könnyítéseket elérni, megkezdődött.

* **Analfabéta tanfolyamot rendez az iskola.** A Magyar Leánytagozat magyar, német, román nyelven október 1-től kezdődő délutáni és esti órákban. A tanfolyam ingyenes. Jelentkezni lehet minden kedden 7 óráig a Magyar Házban levő egyleti helyiségben.

— **A kommunisták megzavarták a népgyűlést.** Prágai jelentés szerint Henlein vezetése alatt álló szüdes németek pártja, nagy népgyűlést akart rendezni. A kommunisták már napokkal előttről készülték a népgyűlés megzavására és tervüket meg is valósították. Alig, hogy megnyitották a népgyűlést, kommunisták olyan kétszáz fős zsilajgot vittek véghez, hogy a szónokokat nem lehetett hallani. A csendőrségnek nem került a zavargó kommunistákat eltávolítani, mire Henlein utasítására a népgyűlés résztvevői szétoszlottak.

MOZI

A városi mozik olcsó délutáni előadásai. Érdekes újítást vezetnek be a városi moziknál. A mozik igazgatóság elhatározta, hogy délután három órával kezdettel olcsó előadásokat rendez, amelyek két-három kulturfilmet, színházi filmeket és érdekes híradó filmeket tartanak. Az előadás három órán keresztül tart és kilenc leies egységárak mellett tekinthető meg. Ezzel akarnak lehetőséget nyújtani, hogy ezek az olcsó előadások a legszélesebb körben megszeriék legyenek.

Mozik műsora

Csütörtök, szeptember 12.

Apolló-mozi: Reginae.
Capitol-mozi: Szerelm, halál és ördög.
Select-mozi: Kacagó szemek.

Abban egyetért az olasz,
Abesszin, zsidó és árja
hogy a

»DÁCIA« KABARÉNAK

Afrikában sincsen párja

Kezdeté 10 órakor.

Szabad bemenet.

Közgazdaság

A kenyér és a liszt árának leszállítására vonatkozó városi határozatot még további egy hétig nem léptetik életbe

A malmosok és pékek küldött-sége tegnap délelőtt Grosz Imre malomigazgató és Hollinger Miklós pékmester vezetése alatt megjelent a városházán és Coman Augustin főpolgármester előtt előadta a két szakma panaszait. Rámutattak arra, hogy a jelenlegi maximális rendelet számukra óriási károossággal jár, aminek oka az, hogy a gabonaértékesítési rendszer súlyos illekteltel terhel a lisztet. A malmosok képtelenek a megállapított áron a lisztet eladni és éppen így a pékek sem tudják a kenyeret az előírt áron a közönségnek adni. Kérték a főpolgármestert, hogy ezt a kérdést tegye tanulmány tárgyává és hasson oda, hogy a jelenlegi árakat méltányosan felemeljék. Megemlítették, hogy a maguk részéről szin-

tén intéznek beadványt a minisztériumhoz.

Coman Augustin főpolgármester kijelentette, hogy a maga részéről megértéssel viseltetik ugy a malmosok, mint pedig a pékek kérelme iránt. Azonban a maximális árak leszállítása nem áll hatáskörében, mert ezt a törvény a központi gabonaértékesítő hivatal részére tartotta fenn. Kijelentette azonban, hogy a kenyér és liszt árának leszállítására vonatkozó városi határozatot további egy hétig nem lépteti életbe és megvárja, míg az érdekeltek Bucurestibe intézett felterjesztésükre a választ megkapják. Egyelőre tehát a kenyér ára változatlan marad. A félbarna kenyér ára nyolc lei és ötven bani, a barna kenyéré pedig hét lei külön-

A francia tőkeérdekeltség vegye át az államnak a petróleumvállalatoktól járó illektelkeit

A kormánykörök még mindig a román-francia gazdasági tárgyalások foglalkoztatják. Egyesek szerint a Párisi tárgyaló bizottság nagyjából készült az előkészítő, amely biztosítaná a tárgyalások sikeres befejezését. A román bizottság arra vonatkozólag tesz javaslatot, hogy francia tőkeérdekeltségű vállalatok vegyék át az illektelket, melyek az államot a petróleumvállala-

tól az évenként termelt petróleum-mennyiség után illetik. Az az összeg, amelyet ezen a címen az állam évenként kap, mintegy hetven millió francia frankot tesz ki. Az államnak ezt a jövedelmét tíz évre kívánják Franciaország részére lekötöni, hogy ezzel rendezzék a külföldi adósságok fizetési kötelezettségét.

Felmerült azonban egy másik megol-

elég, a többi ráadás, amelytől az adakozó is csak szabadulni akar.

Mikor a férfi elbucuzott, kint a szőlő-ugas tornácán forró indulattal kapta el az asszony derekát.

— Holnap este hétkor várlak és jössz velem új életre, itthagyd börtönödet. — Igen?

Az asszony megsédülve a szavaktól, csendesen felelte rá az igent.

Titokzatos nyári éj. Az asszony nem tudott aludni. A férfi szava újra és újra ott csengett a fülében és megrészegetett tőle. — Megy vele. Kiszabadul ebből a fészekből, ahol 20 évet morzsolt le, mint homokóra a megszábotott mennyiséget. Egy falusi leány volt, akit a korlátok, amiket tervei útjában talált mindig fájdalmasan érintettek. Istenem, mi is egy szerény tisztviselő egy eldugott faluban. Milyen nevelést adhat egy leánynak. Kivált, ha az egy nem is az egyetlen. Dolgozni kell, mint egy parasztnak, s a kis jövedelem csak a mindennapra elég. Hogy hogyan cseppent ebbe a családba, sohasem tudta megérteni. Szeretete a rendkívüliséget, a titokzatos, s lelke mindig más régióba kalandozott. Voltak napjai, amikor álomban élt, tett-vett, felelt a kérdésekre, de lelke tele volt álomképekkel s csak azokkal foglalkozott igazán. — Azt mondták rá, hogy hóboros és siettek férjhez adni. Örült neki. Asszony leszek, suttogta sokszor magában. A völgyét nem ismerte, de megtudta volna a kezét csókolni hálából, hisz elviszi inron, asszonyja teszi s élhet majd ábrándjainak, nem kell az

dási lehetőség is. A külföldi hitelezők ugyanis belátták a nehézségeket és hajlandónak mutatkoznak követeléseiket blokált leiben is elfogadni, amely összegeket azután Romániában értékpapírok vásárlására és különböző beruházásokra használnák fel. Feltételnek azonban kikötik, hogy a beruházásokból szá-

razó kamatokat átutalhassák. A zárolt lelek összege meghaladja az egy milliárd leit és így a kamatok meglehetősen nagy összeget tennének ki. A kormány valószínűleg elfogadja a megoldást; de ajánlani fogja, hogy a kamatok fejében megfelelő árumennyiséget fogadjanak el.

A vasut téli menetrendje megszünteti a fürdővonatokat a motorvonatok számát azonban a Bánságban szaporítja

Október elsején életbe lép a vasut téli menetrendje. A menetrendben csak annyi változás áll be, hogy a fürdővonatok közlekedése megszűnik. Ilyen fürdővonatok a helybeli kerületi vasutigazgatóság területén Timisoara—Buzias, valamint Lugoj—Buzias között közlekednek. Október elseje után ezen a két vonalon naponta mindössze két vonat-

pár fog közlekedni. A Timisoara és Radna közötti vonalon a motorvonatok közlekedése változatlanul megmarad. Valószínű, hogy Timisoara és Oravita, valamint Oravita és Jam között szintén motorvonatokat állítanak be. Erre vonatkozólag azonban még nem döntöttek véglegesen.

FOLYTATJÁK A FRANCIA-NÉMET KERESKEDELMİ TÁRGYALÁSOKAT. Párisi jelentés szerint azokat a kereskedelmi tárgyalásokat, amelyek néhány hét előtt Francia- és Németország között megzakadtak, ezen a héten folytatják. Időközben ugyanis sikerült azokat az ellentéteket, amelyek a tárgyalások sikerét veszélyeztették, elsimítani. Remélik, hogy a tárgyalások most eredménnyel végződnek.

Meghosszabbították a második belföldi kölcsön jegyzését. A fővárosból jelentik, hogy a pénzügyminiszter a második belföldi kölcsön jegyzésének határidejére vonatkozólag úgy határozott, hogy azt október 30-ig meghosszabbítja.

A német kölcsön nehézségei. Londonban is beismerik, hogy német és angol gazdasági körök között megindultak a tárgyalások egy német kölcsön érdek-

ben, amelyet Németország megfelelő mennyiségű dohány lekötésével biztosítana. Ugy tudják, hogy a német kölcsönhöz a hollandi pénzeszoportok is hozzájárulnának. Ezeknek a tárgyalásoknak nem sok sikert jósolnak, mert az angol tőkecsoportok nem látják a kölcsön összegét megfelelően biztosítottak.

Nincs üzlet a gabonapiacra. A bánági gabonapiacra az irányzat tartósan lanya és üzletellen. Kereslet hiányában a tengeri ára lassan lemorzsolódik. A piaci árak a következők: bánági buza 340, torontáli buza 345, tengeri 290, új zab 280, korpa 255, takarmányárpa 255, tavaszi árpa 300, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból zsákkal együtt 630, nagymalmi liszt 650, bánági repce 460, káposztarepce 510, tökmag 570 lei száz kilónként. A lucerna 24 és a lóhere 29 lei kilónként.

Két komédiás

Ita: Marton Menyhért.

A férfi karszékeben hátradőlve hallta az asszonyt. Szeme merően nézte, asszony tekintete összekapcsolódott övével, szinte kereste onnan az erőt vaihoz. A nő szavai után hallgattak kedvetten lehunyt pillákkal s lelkük mélyében volt. A megsemmisülés édes, elgöngyölítő érzete hatotta át őket s arcuk a tulvilág fénye csillogott.

A csendet megtörte egy rideg, kijózanító hang. A férj lépett be s egy fáradt per mozdulatával a szokásos érzés-küli csókot nyomta felesége homlokára. A nő észrevétlenül megrázkodott.

— Édes! Az uzsonnára terítve van és a tekek már éhesek.

Uzsonna, éhség, gyermekek. Az asszonyt e szavak önkéntelen undorral lötték el. Hát nem lehet a világnak zai részétől megszabadulni? Mindmialan érezni kell, hogy közönséges lény vagyunk, akinek életfeltétele ugyanaz, mint az állaté. Megesapta lelkét a szürke közönséges szele. Fanyer mosolyal ököltözte férjét. Evés közben csak a férj beszélt. Egy tipikus rabszolgája az asszony, aki mesterségét — mert előtte az istudomány az volt — napról-napra forma kedvvel üzte, nem sokkal több fással, mint amit ezelőtt 30 esztendő szerzett. A falusi doktor mintaképe, reggeltől-estig szaladgál garasokért gyűjti vénségére a tőkét, hogy akkorpuha ágya és bő ebédje meglegyen. De nek is több az élethez? Ennyi untig

anyja szeszélyének rabszolgája lenni. Hogy csak a szomszéd faluba került, nem nagyon bántotta. A völgyéne beszélt neki terveiről, kiszinezte jövőjüket. hogy csak pár évig lesznek vidéken, amíg egy kis tőkét gyűjtenek. Aztán városba költöznek, előbb csak kisebb helyre, ahol könnyebb az élet, míg nevet szerez magának s mint híres orvosnak könnyű lesz a boldogulás, s ha jól megy talán még egy kisebbfajta szanatóriumot is tudnak csinálni. S mi lett mindebből. Van három gyermeke, s az urának minden vágya már csak a nyugodt alvás és a jó étel. Ő pedig beletörődött ebbe az életbe, csak néha fogta el valami mélabus hangulat az elveszített szép álomképek után. És most jött egy férfi az útjába, egy olyan férfi, akiről hosszu éjszakákon szötte álmait. Mikor meglátta, — már rabszolgája lett. Megrészegetett a szavaktól, amik újra fülébe csengtek.

„Jöjjön velem asszonyom. Jöjjön arra az életre, amelyet én élek, s amely csak néhányak részére vannak fentartva. Jöjjön, s megnyilnak ön előtt az élet rejtelmek, a nagy titkok, amiket évszázadok óta hajhásznak botor tévelygők. Én ismerem az élet misztériumait, s odavezetem. Jöjjön, s a szem vakká lesz, a fül sükkett a közönségesre, de látni fogja a láthatatlant s hallani a halhatatlant. Jöjjön, s mondja Mesterem követlek.”

Igen így mondta. S ő menni fog. Lelkét betöltötte a férfi egyéniségének varázsa. Láta maga előtt azt az életet, amelyet úgy érezte, igazán hivatva van. Mennek együtt, gyönyörű virágos mezőkön az élet virágait tépve, övé lesz a köz-

delem nehéz napjában is. Ittagyja a középszerűség nehéz bilincseit. — Hogy mi lesz urával és gyermekeivel, azon nem törte a fejét. Hisz neki joga van az élethez, bármibe is kerüljön az.

Órák muiva elszenderedett. Álmodott.

Mikor felebredt, a hidegség lehűtő érzete vett rajta erőt. Álmára nem emlékezett, zavaros, kusza képek maradtak róla emlékezetében. Az eső esett, s dide-regve csukta be az ablakot. Kezete rendezni gondolatait, s csodálkozott elmult mámorán. Az eső monoton hangon verte az ablakot és ő úgy érezte, mintha lelkének tüze éltaná el. A varázs elmúlt; tisztán kezdett látni. Mérlegelni kezdte szándékának esélyeit, s megrémült attól, amit tenni akart.

Mi lett volna urával, avval az áldott jó emberrel, aki igaz, hogy nem nyújt neki rendkívüliségeket és nem váltotta be leánykori álmait, de megszerezte a nyugodt polgári élet minden kényelmét. Hihetetlennek tűnt fel önmaga előtt, hogy itt tudta volna hagyni gyermekeit, akiket — most érezte csak igazán, — megnyire szeret. A mesebeli lovagról is leomlott a varázs. Hisz azt sem tudta, hogy kicsoda és szügyeite szándékát, hogy egy szóra ment volna vele. Egy ismeretlenre bízta volna, aki ki tudja, nem u-e rá rövidesen. Most már érezte, hogy mi a kötelessége, s hogy mit fog tenni. Nemsokára nyugodt, csendes álomba merült, mint aki mázsányi tehertől szabadult meg.

Másnap este hétkor a találkozókn senki sem jött meg.

(Vége.)

Rádió

Csütörtök, szeptember 12. Bucuresti. 6: Kis rádiózenekar. 7: Hírek. 7.15: A zene folytatása. 8: Felolvasás. 8.20: Falia-Albenzin és Granados lemezek. 8.45: Felolvasás. 9: Wagner: Walkür, opera lemezek. A szünetekben hírek. 12: Motzoi zenekar, román népzene. Budapest. 7.45: Torna. 11: Hírek, majd felolvasás. 11.45: Orvosi előadás. 1: Szalonzene. 1.30: Hírek. 2.30: Cigánymuzsika. 3.40: Hírek. 5.10: Mesék. 5.45: Hírek. 6: Előadás. 6.30: Hanglemezek. 7: A rádió tárgysorsjáték húzása. 8: Ének, zongorakísérettel. 8.40: Előadás. 9.10: Opera-

házi zenekar. 10.30: Hírek, majd cigánymuzsika. 11.45: Olasz nyelvű előadás. 12: Zongorajáték. 12.35: Jazz. Budapest II. 6.35: Előadás. 7: Hanglemezek. 8: Előadás. 9.20: Hírek. 10.40: Jazz. Bécs. 1: Szimfonikus lemezek. 3: Mozart: A-dur zongoraverseny. Este 11.20: Zenekari hangverseny. Belgrád. Este 9: Hangverseny. 12: Táncclemezek. Berlin. Este 8.20: Zongoraművész játéka. Róma. 6: Zongora, szoprán és tenorverseny. Strassburg. Este 9.30: Montmartrei dalok. 10: Emlékhangverseny. Prága. 8.25: Tarkast. 9.50: Fok-zenekar. 10.50: Vonósnyegyes. Varsó. 7.45: Kabarédal, lemezek. 10.35: Lengyel zene. 11: Táncczene.

Péntek, szeptember 13. Bucuresti. 6: Rádiózenekar. 7: Hírek. 7.15: Rádiózenekar. 8: Felolvasás. 8.20: Lemezek. 8.50: Előadás. 9: Felolvasás. 9.15: Berger Ernő hegedül, Folescu G. énekel. 10: Kis rádiózenekar. 10.30: Hírek, majd a rádiózenekar tovább hangversenyez. 11.15: Hírek németül és franciául. 11.20: A rádiózenekar hangversenye. 12: Lemezek. Budapest. 7.45: Torna. 11: Hírek, majd felolvasás. 11.45: Ifjúsági közlemények. 1: Ének, hegedűjáték. 1.30: Hírek. 2.30: Rendőrzene. 3.40: Hírek. 5.10: Diákfelőla. 5.45: Hírek. 6: Előadás. 6.30: Cigánymuzsika. 7: A rádió tárgysorsjáték húzása. 8: Dalárda énekel. 8.50: Sportközle-

mények. 9: Így volt ez valaha régen, h játék. 9.50: Hanglemezek. 10.20: Kül negyedóra. 11.10: Hírek, időjárás. 11: Szalonzene. 12.30: Cigánymuzsika. Hírek. Budapest II. 7: Cigánymuzsika. Előadás. 8.40: Zenekar. 10: Hírek. 10: Jazz-zene. Bécs. 1: Könnyű zene. 6.30: je zeneszerzők dalaiból. 9.30: Szimfon sok Bartók zongoraművésszel. 11.10: zene. 12: Táncclemezek. Belgrád. Este 8: mezek. Prága. 8.25: Haydin: Menüet h düre és zongorára. Róma. 9.40: Spanyol tivumu zeneművek. 11: Táncczene. Stuttgart. Este 11.30: Vidám zene, majd hangvers Varsó. Este 11.30: Táncclemezek.

Egyes szó ára 3 lei; vastagabb betűvel 5 lei. Állástkeresők szavankint 2 lejt fizetnek. Jellegű hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jellegűvel ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetések

Legolcsóbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvesz Cetate: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piața I. C. Brătianu 4. Fabrică: Kardos-traffic, Piața Traian és Str. Mercur sarak. Principele Carol: March-traffic, Piața Küttel. A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő.

Oktatás

Hegedűtanár

akadémiai végzettséggel óraadást vállal. IV., Str. Vacarescu 17, ajtó 3. (3329)

Francia órák,

tanfolyamok, párisi diplomával bíró tanerőnél. Jutányos árak. Kezdő gyermek-kurzus heti 3 óra 150 lei. Várnay. III., Piața Asanesti 5, I. S. Jelenkezni d. u. 2-7-ig. (3316)

Alkalmazás

Kifutóléányt

azonnalra felveszünk. Ungár-nyomda, Piața I. C. Brătianu 3. (3332)

Ügyes kirakatrendező

és jó kiszolgáló a nőidivat szakmából állását változtatná. Cím a kiadóhivatalban. (3352)

Állást keres

Perfekt szakácsnő

jó bizonyítvánnyal rendelkező azonnalra állást keres. Vidékre is megy. Csikósné, III., Str. Oltul 6. (3347)

OLLA
a legjobb
védő fertőző
betegségek
ellen

Adás-vétel

Raktárkiürítés!

Minden elfogadható áron eladók: Zongorák, szalóngarnitúrák, butorok, komplett szobák, tükrök, képek, szőnyegek stb. Írógép, jókarban 1600 leiért. Belgiana A. G., I., Str. Eminescu 6. (3300)

Veszek

kombinált uriszobát. Cím a kiadóban. (3294)

Oleó vétel!

Márkás olajfestmények, bronzvázák, márványoszlop, szőnyegek, Biedermayer-fotel, antik szekrény stb., minden elfogadható áron eladók. Belgiana A. G., I., Str. Eminescu 6. (3301)

★ Árverés

előtt vizsgálja meg zálogcéduláit. Ne hagyja odaveszni. Eladhatja jó pénzért. Forduljon bizalommal 25 éves cégemhez. Sternberg, Mercy-utca. ((712)

Szőlővásár

a Select bonboneriában, Timisoara IV., Bulv. Carol 10. Legcsodásabb faj, csemegezőlő 10 kgr. eredeti is, hihetetlen olcsó áron kapható. (3349)

Amortizációs kölcsön

kapható I. betéblázásra, kereskedelmi váltóra és konverziós adósságok rendezésére. 1-3-10-20-30 évi törlesztésre. Belgiana A. G. Kereskedelmi és Boy-vállalat, I., Str. Eminescu 6. Telefon 22-80. (3350)

Lakás

Belváros központjában

4 szobás lakás azonnal kiadó. Irodának is alkalmas. I., Str. Bredeceanu 4. (3340)

Uj villanegyedben

Püspök-hid közelében napsütéses szobakonyha szuterén lakás gyermektelen házaspár részére kiadó. III., Str. Gen. Mosoiu 5. (3341)

Uj villában

szuterén szoba-konyha éleškamra, gyermekszoba, fürdőszoba, WC, szilárd padlón, telen házaspárnak kiadó. III., Nistru Begaszatorium után. (3338)

3 szobás

lakás kiadó az I. kerület központjában. Marasesti 14, földszint. Érdeklődni a földszinten a háztulajdonosnál. (3339)

Kiadó

modern 2 szobás utcai és udvari lakás, kettő és fürdőszoba. Weisz, IV., Spl. Tud. Vladimirescu 31. Telefon 19-98. (3337)

Különléte

Harisnyaszem

felszedést olcsón vállalok. II., Str. Dr. Brătianu 24, kapu alatt jobbra. (2033)

Fehér spitz kutya

találtatott. Tulajdonosa csekély díjazásért lenében átveheti. Demeter Irén, Ronat, Tud. Barieri 1. d. u. 4-6-ig. (3336)

Belgiana A. G.

Kereskedelmi- és Boy-vállalat, Timisoara I., Str. Eminescu 6. Telefon 22-80. Utlevevizumok, tartózkodási engedélyek. Mindegyik nemű kereskedelmi és bizalmas ügyek levezényelése. Bel- és külföldi-kurirszolgálat. Információs iroda stb. (3335)

Hirdessen a

Déli Hírlapban

Kertészeti kiállítás

a Hunyadi-kastély kertjében

Szeptember 8-15-ig.

Megsokszorozza keresetét, ha a Növényvédelem és Kertészet

tanácsai alapján kezeli

gyümölcsösét, kertjét, szőlőjét, gazdaságát.

Előfizetési árak (mindkét lapra együtt):
negyedévre 100— lei
félévre 200— lei
egész évre 400— lei

Kedvezményes szakkönyv-akció az előfizetőknek:

Aki előfizet a Növényvédelemre, alábbi

4 könyvet Horn: Gyümölcsfák nyeseése — Urbányi: Gyümölcsfák betegségei — Jécsai: Hogyan készítsük el virágos kertünket — Sántha: Szőlő kártevői

önköltségi áron 80— leiért kapják.

Még ma kérjen ingyen mutatószámot (5 lei bélyeg beküldése ellenében) a DÉLI HIRLAP kiadóhivatalától, Timisoara.

Előfizetési megrendelését azonnal intézzük.

Szeptember 22-én

nagy gyermekmulatság

A műsor második része felnőtteknek

a Magyar Házban

a Magyar Nőegylet rendezésében

Kezdeté délután 4 órakor